

Česká zemědělská univerzita v Praze
Institut vzdělávání a poradenství
Katedra profesního a personálního rozvoje

**Česká zemědělská
univerzita v Praze**

**Analýza a hodnocení osvojených dovedností žáků ve
vybraném tématu (tematickém celku) předmětu praxe**

Závěrečná práce

Autor: Ing. Karolína Šmídová

Vedoucí práce: doc. PhDr. Radmila Dytrtová, CSc.

2021

ZADÁNÍ ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Ing. Karolína Šmídová

Rozšiřující kurz

Studium učitelství odborných předmětů

Název práce

Analýza a hodnocení osvojených dovedností žáků ve vybraném tématu (tematickém celku) předmětu praxe

Název anglicky

Analysis and evaluation of learned knowledge of students in selected topic (thematic unit) of the practical subject

Cíle práce

Cílem závěrečné práce je v teoretické části přiblížit na základě studia odborné literatury hodnocení žáků, jeho funkce, formy a fáze.

Praktická část závěrečné práce se zaměří na analýzu možností hodnocení žáků vybrané střední školy pro předmět praxe a návrh optimálního řešení evaluace výsledků učení žáků.

Metodika

Na základě studia odborné literatury a analýzy školního vzdělávacího programu vybrané odborné školy navrhnete systém hodnocení výsledků učení žáků ve vybraných tematických celcích předmětu praxe.

Doporučený rozsah práce

Dle pravidel pro psaní závěrečných prací

Klíčová slova

vzdělávání, praxe, klasifikace, střední odborná škola, školní hodnocení

Doporučené zdroje informací

- ČISTÁ, Lydía a Mojmír NOVOTNÝ. Jak připravit žáky na reálné pracovní prostředí. Návrh metodiky odborného výcviku. Praha: Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, 2015. ISBN 978-80-7481-119-7.
- DVOŘÁKOVÁ, M. – KOLÁŘ, Z. – TVRZOVÁ, I. – VÁŇOVÁ, R. Základní učebnice pedagogiky. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5039-2.
- KOSÍKOVÁ, Věra, 2011. Psychologie ve vzdělávání a její psychodidaktické aspekty. Praha: Grada. Pedagogika (Grada). ISBN: 978-80-247-2433-1.
- KŘÍŽ, E. Základní principy didaktiky praktického vyučování : pro zemědělství, lesnictví a příbuzné obory. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, Institut vzdělávání a poradenství, 2018. ISBN 978-80-213-2846-4.
- SLAVÍK, J. Hodnocení v současné škole : východiska a nové metody pro praxi. Praha: Portál, 1999. ISBN 80-7178-262-9.
- VALIŠOVÁ, A. – KASÍKOVÁ, H. Pedagogika pro učitele. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1734-0.
- VOTAVA, J. – ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE. INSTITUT VZDĚLÁVÁNÍ A PORADENSTVÍ. Teoretické základy didaktiky : pro střední odborné vzdělávání. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Institut vzdělávání a poradenství, 2018. ISBN 978-80-213-2859-4.
-

Předpokládaný termín obhajoby

2020/21 ZS – IVP

Vedoucí práce

doc. PhDr. Radmila Dytrtová, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra profesního a personálního rozvoje

Elektronicky schváleno dne 1. 3. 2021

Mgr. Jiří Votava, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 1. 3. 2021

Ing. Karel Němejc, Ph.D.

Pověřený ředitel

V Praze dne 08. 03. 2021

ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem závěrečnou práci na téma: Analýza a hodnocení osvojených dovedností žáků ve vybraném tématu (tematickém celku) předmětu praxe vypracovala samostatně a citovala jsem všechny informační zdroje, které jsem v práci použila, a které jsem rovněž uvedla na konci práce v seznamu použitých informačních zdrojů.

Jsem si vědoma, že na moji závěrečnou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, především ustanovení § 35 odst. 3 tohoto zákona, tj. o užití tohoto díla.

Jsem si vědoma, že odevzdáním závěrečné práce souhlasím s jejím zveřejněním podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a to i bez ohledu na výsledek její obhajoby.

Svým podpisem rovněž prohlašuji, že elektronická verze práce je totožná s verzí tištěnou a že s údaji uvedenými v práci bylo nakládáno v souvislosti s GDPR.

Ve Všebořicích dne 17. března 2021

.....
(podpis autora práce)

PODĚKOVÁNÍ

Chtěla bych poděkovat za vedení mé závěrečné práce paní doc. PhDr. Radmile Dytrtové, CSc., která mou práci převzala po Ing. Emilu Křížovi, Ph.D. Neměla to vůbec jednoduché společně se mnou vymyslet zpracování praktické části práce, jelikož původně měla být data získána na praxi na střední odborné škole. Děkuji celé mé rodině za pomoc s hlídáním dcery a plnou podporu tak, abych mohla závěrečnou práci dokončit.

Abstrakt

Analýza a hodnocení osvojených dovedností žáků v předmětu praxe je nezbytnou součástí práce učitele. Výsledky žáků do jisté míry odráží schopnost vyučujícího předat probíranou látku či praktické dovednosti svým studentům.

Teoretická část práce je zaměřena na metody hodnocení žáků, dále jsou zde popsány funkce, formy a také fáze klasifikace z různých odborných zdrojů literatury. Hodnocení má studenty informovat o nedostacích v jejich vědomostech a úkolem učitele je působit motivačně na žáky, aby si tyto mezery doplnili. Cílem závěrečné práce bylo zanalyzovat možnosti hodnocení žáků vybrané střední školy pro předmět praxe a navržení optimálního řešení evaluace výsledků učení žáků.

Na základě informací z teoretické části práce byly stanoveny klasifikační stupně praktického vyučování zaměřeného na čistění zvířat - koní a nasimulované modelové situace žáků a jejich hodnocení.

Posouzení vybraných modelových situací poukazuje na možné hodnocení žáků ohodnocených stupni na pětibodové klasifikační stupnici.

Výsledky této práce jsou použitelné v praxi při hodnocení učitelem praktického výcviku.

Klíčová slova

klasifikace, žák, střední odborná škola, hodnocení, vzdělání, praktická vyučovací jednotka

Abstract

The analysis and evaluation of the acquired skills of pupils in the subject of practice is a necessary part of the teacher's work. Pupils' results to some extent reflect the teacher's ability to pass on the subject matter or practical skills to his students.

The theoretical part of the work is focused on the methods of pupil assessment, there are described functions, forms and phases of classification from various professional sources of literature. The assessment aims to inform students about the shortcomings in their knowledge and the task of the teacher is to motivate students to fill these gaps. The aim of the final work was to analyze the possibilities of evaluation of pupils of a selected secondary school for the subject of practice and to propose an optimal solution for the evaluation of pupils' learning outcomes.

Based on the information from the theoretical part of the work, the classification levels of practical teaching focused on the cleaning of animal - horses and the simulated model situations of pupils and their evaluation were determined.

The assessment of selected model situations points to the possible evaluation of pupils graded on a five - point classification scale.

The results of this work are applicable in practice in the evaluation by a teacher of practical training.

Keywords

classification, student, secondary technical school, evaluation, education, practical training

OBSAH

ÚVOD	10
TEORETICKÁ VÝCHODISKA	11
1 Cíl a metodika	11
2 Prověřování praktických dovedností	12
2.1 Metody prověřování v praktickém vyučování	12
3 Metody zkoušení a hodnocení v praktickém vyučování.....	14
3.1 Metody zkoušení v praktickém vyučování	14
3.1.1 Praktické zkoušení	14
3.1.2 Ústní zkoušení.....	15
3.1.3 Písemné zkoušení.....	15
4 Hodnocení praktických dovedností	16
4.1 Funkce školního hodnocení.....	16
4.2 Typy hodnocení.....	17
4.3 Kritéria klasifikace v praktickém vyučování	17
4.3.1 Fáze hodnocení	18
4.3.2 Zásady klasifikace.....	18
4.3.3 Klasifikační stupně	19
5 Organizační formy v praktickém vyučování	21
5.1 Organizační formy praxe.....	21
5.1.1 Učební praxe	21
5.1.2 Odborná praxe.....	21
5.1.3 Praxe individuální	22
5.1.4 Praxe prázdninová.....	22
6 Kurikulum praktického vyučování	23
7 Motivace	24

PRAKTICKÁ ČÁST	25
8 Charakteristika vybrané školy	25
8.1 Školní vzdělávací program agropodnikání - chov koní a jezdeckví	26
8.1.1 Praktická výuka chovu koní a jezdeckví	26
8.2 Hodnocení žáků (Školní řád, ČZA, 2015)	27
8.2.1 Požadavky na klasifikační stupně praktického vyučování podle školního řádu ČZA, 2015.....	27
8.3 Klasifikace žáka v předmětu praxe	29
8.3.1 Stanovení klasifikačních stupňů – téma: čištění zvířat.....	29
8.3.2 Klasifikační stupně praktického vyučování – čištění zvířat	31
8.3.3 Simulované situace žáků a jejich ohodnocení	32
8.4 Doporučení pro učitele	34
ZÁVĚR	35
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	36
SEZNAM PŘÍLOH.....	39

ÚVOD

Závěrečnou práci, na téma Analýza a hodnocení osvojených dovedností žáka ve vybraném tématu předmětu praxe, jsem si vybrala pro získání vědomostí ohledně hodnocení předmětu praxe, jelikož já jsem praktický výcvik při studiu na gymnáziu neměla. Zajímaly mě nejen metody prověřování dovedností, ale také metody zkoušení, organizační formy praxí a hodnocení praktických dovedností.

Hodnocení patří do každé etapy našeho života, i když má pokaždé jinou formu. Zpočátku informuje rodiče a později nás samotné, o tom, jak si ve studiích vedeme a zda je potřeba něco zlepšit. Důležitým faktorem kromě klasifikace pomocí známek či razítek, je také vlastní slovní ohodnocení učitelem, které dokáže žákovi napovědět do budoucna, co je potřeba na svých výkonech zlepšit.

Praktické vyučování má pomoci žákům propojit získané vědomosti v předmětech z odborných teoretických předmětů a napomoci tak k osvojení praktických dovedností na školním statku či ve smluvených podnicích.

Mezi důležité činitele při klasifikaci žáků patří také motivace, která vede žáka k lepším výkonům. Motivací může být i hodnocení učitelem známkou nedostatečnou, jelikož i to žáka motivuje k lepším výkonům a snaze vyrovnat se třídnímu průměru.

Správná analýza a hodnocení žáků je tedy jeden z hlavních cílů ve vzdělávacím procesu.

TEORETICKÁ VÝCHODISKA

1 Cíl a metodika

Cílem závěrečné práce bylo v teoretické části přiblížit na základě studia odborné literatury hodnocení žáků, jeho funkce, formy a fáze.

Praktická část závěrečné práce byla zaměřena na analýzu možností hodnocení žáků vybrané střední školy pro předmět praxe a návrh optimálního řešení evaluace výsledků učení žáků.

Metodika

Na základě studia odborné literatury a analýzy školního vzdělávacího programu vybrané střední školy jsem navrhla systém hodnocení výsledků učení žáků ve vybraných tematických celcích předmětu praxe.

2 Prověřování praktických dovedností

Kříž (2018) uvádí, že prověřování praktických dovedností žáků provádí učitel praxe z důvodu zjištění, jak žáci zvládají zadané pracovní postupy, úkony a operace. Metody prověřování řadíme na konec tématických nosných celků nebo na konec období klasifikace. Prověřeny jsou především praktické dovednosti žáka. Učitel nezapomíná prověřovat vědomosti získané v daném tématickém celku předmětu praxe.

Vališová (2007) píše, že praktické vyučování vychází ze získaných vědomostí žáků v odborných předmětech a je realizováno na cvičných pracovištích nebo v modelovém prostředí. Propojení praktického vyučování s vědomostmi získanými z odborného předmětu je důležitá pro další odborné praxe žáka na pracovišti. Učitel by měl ve svém pedagogickém výchovném procesu uplatňovat nejen obecnou didaktiku, ale také didaktiku praktického vyučování a didaktiku předmětu.

2.1 Metody prověřování v praktickém vyučování

Metoda frontálního prověřování

V rámci celé učební skupiny mají žáci zadaný úkol, který samostatně vypracují a při kterém jsou učitelem pozorováni a hodnoceni.

Metoda individuálního prověřování

V této metodě má každý žák zadanou práci ve skupině individuálně. Učitel si žáka ke klasifikaci a prověření dovedností stanoví.

Metoda pověření skupin

Učitel hodnotí jednotlivé žáky, kteří v rámci skupin plní stejný praktický úkol. Skupiny se v praktické vyučovací jednotce střídají, aby měli všichni žáci možnost naučit se správně pracovní operace na jednotlivých pracovištích.

Metoda „žák v roli instruktora“

Tato metoda slouží spíše k hodnocení vyšších ročníků studia a k aktivizaci žáků. Učitel zvolí žáka, jenž uskuteční instruktáž, zkoušku dovedností a jejich procvičování. Této metodě předchází složitá příprava na prověření žáka, tak

samotného učitele praktického vyučování. V hodině žák učitele “nahradí“ a učitel nesmí tuto situaci zneužít ve vlastní prospěch a ulehčit si tak své povinnosti.

Metoda „žák v roli kontrolora“

Žák v roli kontrolora pozoruje kvalitu práce jednotlivce nebo skupin žáků a hodnotí výsledky. Tyto výsledky předloží poté učiteli, který je na základě nich hodnotí a klasifikuje. Hodnocení slouží jako podklad pro učitele a hodnocený žák naopak klasifikovat své spolužáky nesmí (Kříž, 2018).

Prověřovací způsoby

1. Pozorováním, kdy jsou žákům zadány úkoly a učitel během práce pozoruje a hodnotí jejich činnosti.
2. Učitel zadá jednoduché práce, které se mohou a nemusí lišit.
3. Prověřování pracovního postupu při zadání úkolu. Hodnotí dodržení pracovního postupu a schopnost žáka samostatné práce.
4. Zadání prací problémového charakteru – úkolem je projekt, kde výsledky nemusí být stejné, ale přitom jsou správným řešením.

3 Metody zkoušení a hodnocení v praktickém vyučování

Získání dobrých dovedností a návyků patří při hodnocení praktického vyučování mezi významné činitele. Hodnoceny by měly být dovednosti a vědomosti již existující, tak i nově získané, které byly v osnovách školy. Během hodnocení by se měla přesně vymezit látka, která je klasifikována a v případě zjištěných nedostatků v přípravě, měl tak žák zpětnou vazbu k tomu, čemu se příště vyvarovat (Čistá a Novotný, 2015).

Forem praktického vyučování máme několik. Řadíme sem odborný výcvik, který slouží k osvojení základních pracovních dovedností ve svém budoucím zaměstnání. Výcvik probíhá v provozech mimo školu, ve školních provozech nebo školních dílnách několikrát do týdne (Dušek, 2009).

Další metodou je cvičení, kde žáci úkony opakují pro tvorbu správného pracovního postupu k procvičení dovedností a návyků.

Součástí rozvrhu s vlastní hodinovou dotací jsou rozvrhové (učební) praxe. Nepatří mezi samostatný předmět.

Stejskalová (2013) uvádí, že na několik týdnů během školního roku je zařazena praxe odborná, která také nepatří mezi samostatné předměty.

3.1 Metody zkoušení v praktickém vyučování

Učitel praktického vyučování by měl každý den prověřovat dovednosti, popřípadě vědomosti žáků. K jejich prověření můžeme použít tři metod:

3.1.1 Praktické zkoušení

Patří mezi nejpoužívanější metody zkoušení během praktického vyučování a učitel by mu měl věnovat největší pozornost. Úkolem je prověřit získané praktické dovednosti žáků. Po zkoušení by mělo ze strany učitele následovat hodnocení osvojených dovedností žáků. Na konci roku nebo tematických celků by měl učitel zařadit souborné práce. Hodnocení by mělo probíhat na konci jednotlivých témat v tematickém celku.

Souborné práce mají u některých oborů vzdělání zvláštní význam. Bývají řazeny na konec klasifikačního období a žáci v nich mají prokázat „kompletní“ praktické dovednosti, které získávají v jednotlivých tématech předmětu praxe nebo odborného výcviku. Pokud jsou souborné práce předepsané učebními osnovami praktických předmětů, jsou závazné a výsledná známka z předmětu praxe nebo odborný výcvik na konci klasifikačního období by měla zahrnovat známky z jednotlivých témat, ze souborné práce a známky získané při ústním, případně písemném zkoušení. Známky získané při ústním či písemném zkoušení mohou učiteli pomoci při rozhodování mezi dvěma klasifikačními stupni (Kříž, 2018).

3.1.2 Ústní zkoušení

Tento typ zkoušení využívá učitel praktického vyučování před instruktáží či při instruktáži. Ověřování vědomostí probíhá učitelem především z teoretických odborných předmětů. Měl by si uvědomit nedostatky žáků, které plynou i z jejich nepřipravenosti. Tyto nedostatky by měl učitel praktického vyučování sdělit učitelům odborných teoretických předmětů nebo je sám doplnit.

Otázky pro ústní zkoušení musí být konkrétně, jasně a stručně formulované. Učitel tyto otázky má dopředu připravené a zvolí správnou metodiku kladení otázek (Kříž, 2018).

3.1.3 Písemné zkoušení

Tato metoda zkoušení je využívána spíše jako doplňková. Může být zařazena jako krátké „desetiminutovky“, alternativní test či domácí písemná příprava na vyučovací jednotku (Kříž, 2018).

4 Hodnocení praktických dovedností

Učitel praxe hodnotí během praktického odborného výcviku u žáku tři ukazatele: kvalitu práce, vynaloženého času a úroveň dovedností (Drahovzal, 1992; Klapka, 1983).

Ukazatel kvality práce je hlavním a nejdůležitějším ukazatelem hodnocení. Žáci musí být během výuky vedeni ke správnému a kvalitnímu provedení pracovních činností.

Ukazatel vynaloženého času je nejdříve pouze doplňující pro ukazatel kvality a ukazatel dovedností. Důležitým ukazatelem se stane tehdy, kdy učitel na žáky zvyšuje své nároky a stanovenou normu zvyšuje až na úroveň normy pracovního oboru.

Ukazatel dovednostní úrovně je důležitý na počátku, později se stává pouze doplňujícím ukazatelem. Žáci by měli mít dostatek času se jednotlivé dovednosti naučit (Kříž, 2018).

Čadílek (2003) píše, že hodnocení má sloužit žákům k poznání výsledků jejich práce a také učitelům k hodnocení východisek k dalšímu postupu. Můžeme tedy konstatovat, že hodnocení lze považovat za zpětnou vazbu činnosti mezi učitelem a žákem.

4.1 Funkce školního hodnocení

Slavík (1999) uvádí, že hodnocení ovlivňuje kvalitu výuky a nejen, že rodiče informuje o průběžných výsledcích žáků, tím se vytváří pevné pouto mezi školou a rodinou. Rodiče potřebují mít informace, jak jejich dítě ve škole prospívá, zda nemá školní neúspěchy a zda jejich práce ve škole dosahuje předpokládaných cílů. Z tohoto důvodu jsou zaváděny na středních školách různé internetové aplikace, díky nimž mohou rodiče sledovat studijní výsledky svého potomka.

Vališová a Kasíková (2007) rozdělují hodnocení na informativní a formativní. Informativní hodnocení – informuje o tom, jakého výsledku žák dosáhl, zahrnuta je sem i kontrolní a diagnostická funkce. Formativní funkce je nejen nositelem informace, ale zároveň významným stimulem rozvoje osobnosti žáka.

Hodnocení působí především motivačně na výkon žáka, regulačně na výkon žáka i učitele, na průběh psychických procesů, vyvolává průvodní fyziologické změny, působí na následující průběh učení a chování, ovlivňuje vlastnosti osobnosti, poskytuje údaje o žákovi při jeho začleňování a o řízení učebního procesu ve skupině. My se zaměříme především na ty funkce, které jsou důležité z hlediska rozvoje osobnosti žáka (Jurčo, 1971).

4.2 Typy hodnocení

Učitel se během praxe sám rozhoduje, jaký typ hodnocení chce použít. Jeho výběr záleží pouze na něm a situaci, která hodnocení předchází. Existují však určité zákony, normy, nařízení a školní řády, kterými je striktně dáno jak a v kterých případech hodnotit.

Kosová (1998) typy hodnocení rozděluje na vnitřní a vnější. Vnitřní hodnocení slouží k hodnocení žáka sebou samým. Vnější hodnocení je prováděno osobami mimo školu.

Naopak Kolář a Šikulová (2009) typy hodnocení dělí podle vztahové normy na sociálně normované hodnocení a individuálně normované hodnocení. Při sociálně normovaném hodnocení jsou výkony žáka srovnávané s výkony třídy. Výhodou je stejné měřítko pro všechny žáky, ale nevýhoda bývá v případě, kdy u žáka dochází k individuálním zlepšením, ale zároveň patří ve třídním kolektivu ke slabším jedincům. Individuálně normované hodnocení spočívá v porovnání žáka s jeho vlastními předchozími výkony. Typ tohoto hodnocení umožňuje pozorovat zlepšení jednotlivce napříč jeho předchozími výkony.

Ideálním typem hodnocení je tedy kombinace více typů klasifikace, které by na sebe měly vzájemně navazovat a doplnit mezi sebou případné nedostatky (Kratochvílová, 2011).

4.3 Kritéria klasifikace v praktickém vyučování

Mezi formy hodnocení patří klasifikace, která je v reálné vyučovací hodině stanovena určitými hranicemi pro hodnocení úspěchů studentů. Tato kritéria najdeme ve školním řádu (Slavík, 1999). Vyučující provádí hodnocení znalostí a dovedností

žáků dle stupnice od jedné do pěti. Hodnocení známkou nedostatečnou provede učitel tehdy, pokud za přesně stanovených měřítek, pro danou stupnici znalostí, zjistí závažné hrubé neznalosti. Ohodnocení studentů nejnižším stupněm na závěrečném hodnocení, nám ale i vypovídá o nedostatečné zkušenosti a schopnosti učitele předat své znalosti žákům.

Během praktického vyučování se využívá několika hodnotících hledisek posuzování získaných dovedností studenta. I přesto je možné použít k hodnocení získaných poznatků studenta 5 základních kritérií: stupeň struktury četnosti práce a místo výkonu práce, osvojení odborných dovedností, dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví, využívání získaných teoretických vědomostí a znalost obsluhy a údržby.

4.3.1 Fáze hodnocení

Hodnocením rozumíme postupné jednotlivé kroky, například stanovení vzdělávacího cíle. Cílem a důvodem hodnocení, který k tomu vede pedagoga, může být kontrola studenta na pracovišti. Žáky na začátku hodiny praktického vyučování podle jejich vědomostí a zručností rozdělíme do oddílů. Ještě před začátkem hodnocení má být studentům objasněno pro koho bude výsledek určen a jak s ním bude naloženo. Hodnocení má sloužit jako motivace a stimulace pro žáka za dobře odvedenou práci na pracovišti. Množství učiva je třeba nejprve vytyčit podle stanovených cílů. Při převaze kognitivních cílů, bude hodnocení převážně formou ukládání poznatků (Votava, 2018). Začleněním cílů na oblasti procedurální a aplikační, zkoušení pak probíhá řešením problému, využitím znalostí a příkladu praktického využití. Častou chybou se stává, že nejsou stanoveny hodnotící klíče před samotným zkoušením žáka. Hodnocení nemá sloužit k podání výstupu, který je očekáván, ale podat informace o procesu a výsledcích. Učitel by měl mít jasno v tom, jak budou jednotlivé výkony hodnoceny a jak je bude od sebe rozlišovat (Votava, 2011).

4.3.2 Zásady klasifikace

Při klasifikaci žáka během hodin praktického vyučování si má pedagog stanovit zásady pro klasifikaci. Ne vždy je však možné dodržení jednotlivých kritérií v celé míře. Je potřeba zde vycházet z individuálního stanoviska učitele praktického vyučování (Kříž, 2018).

Je vhodné stanovit alespoň veškeré pevné body, od kterých by se neměl vyučující praktické části odchýlit (Císař, Červenka, Drahovzal a kol., 1993; Kříž, 2018): Výsledné hodnotící stupně se musí řídit jednotlivou převládající klasifikací, ale také je nutné brát v úvahu jejich prioritu v jednotlivých typech vyučovacích jednotek.

Při hodnocení je důležité se odprostit od vystupování studenta a hodnotit jeho samostatnost při práci, nevyužívat zkoušení praktických dovedností k získání vzájemného respektu. Hodnocení práce a její označení určitým stupněm má být soustavná, pravidelná, častá a plánovitá. V neposlední řadě je nutné vést její evidenci dostupnými způsoby: pomocí klasifikačních archů, ve studijních průkazech, zápisnicích učitele, studijních průkazech žáků, deníku odborného výcviku, v žákovských knížkách atd.

4.3.3 Klasifikační stupně

Každý učitel si určí vlastní klasifikační stupně a kritéria. Musí se umět rozhodovat nejen při sestavení výchovně vzdělávacích cílů, při zvolení správných metod vyučování, didaktických pomůcek, materiálních prostředků, ale i při hodnocení (Kříž, 2018). Příklad stupnice a hodnocených kritérii při klasifikaci:

Stupeň výborně (1) – pozitivní vztah k vykonané práci. Bezpečně ovládá pracovní postup a má k práci kladný vztah. Jeho kvalita odvedené práce odpovídá ukazatelům. Umí využít znalosti z teoretických odborných předmětů a převést je do praxe. Bezpečnost práce a ochranu zdraví dodržuje a koordinuje správně svou práci. V případě potíží je schopen problém vyřešit bez pomoci okolí a práci dokončit v požadované kvalitě.

Stupeň chvalitebně (2) – stejně jako u prvního stupně, žák práci odvádí kvalitně a je u něj vidět zapálení do práce. Zvládnutí teoretické přípravy není s takovým přehledem, v pracovních postupech a hotové práci nejsou nalezeny hrubé chyby a výsledky tak mají pouze drobné nedostatky. Učitelovy poznatky o organizaci a dodržování bezpečnosti využívá a dodržuje. Při výskytu překážek využívá drobnou pomoc svého vyučujícího.

Stupeň dobře (3) – pozitivní vztah k práci žák vykazuje pouze s malými odlišnostmi. Učitelovu pomoc žák při práci využije zřídka a je potřeba kontrola nadřizovaného při volbě materiálů a surovin (Kotek, 2014).

Stupeň dostatečně (4) – projev vůči zadané práci není u žáka viditelný. Postup práce je často doprovázen chybami a konečná práce má mnoho nedostatků. Žák nedodrжуje bezpečnost práce a ochranu svého zdraví. Neumí využít správně prostředků a surovin nutných k splnění zadané práce (Školní řád, ČZA, 2015).

Stupeň nedostatečně (5) – projev o zadanou práci žák nemá. Není schopen uplatnit získané teoretické vědomosti v praxi a vyžaduje pomoc instruktora odborného výcviku. Jeho nedostatky najdeme jak v pracovním postupu práce, praktických činnostech, tak i dovednostech. Nedodrжуje pravidla bezpečnosti na pracovišti, práce je neúplná, nepřesná a s častými chybami v postupu (Školní řád, ČZA, 2015).

5 Organizační formy v praktickém vyučování

Kříž (2018) píše, že vyučování předmětu praxe probíhá ve školách a školských zařízeních nebo na pracovišti fyzických a právnických osob, které mají se střední školou uzavřeny smluvní podmínky, které zahrnují podrobnosti ohledně rozsahu, obsahu a podmínek vyučování. Zařízení musí splňovat oprávnění k činnostem souvisejícími s danými obory vzdělání.

Při praktickém vyučování se na žáky vztahuje zákoník práce, který určuje pracovní dobu, péči o zaměstnance a pracovní podmínky žen, mladistvých a další předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví.

Rámcový vzdělávací program určuje, v jakém rozsahu jsou jednotlivé učební obory a odborné praxe realizovány. Předmět praktického vyučování je vyučován učiteli praktického vyučování nebo instruktorem praktického vyučování.

5.1 Organizační formy praxe

Na středních odborných školách probíhá organizace formou výuky v následujících organizačních formách:

5.1.1 Učební praxe

Při učební praxi je základem získání základních pracovních návyků a dovedností vytvořených při obsluze strojů, pěstování rostlin, chovu zvířat a při ekonomickém hodnocení produkce a podnikání. Žáci učební praxi vykonávají pod vedením praktického učitele a zúčastní se třída nebo stálé skupiny třídy.

Podle potřeby školního hospodářství, sezónnosti práce či potřeb organizace výrobního procesu, se můžeme setkat s různým zařazením přímo do rozvrhu (rozvrhová praxe) nebo v určitých blocích (např. tři dny).

5.1.2 Odborná praxe

Při odborné praxi jsou žáci vedeni provozním zaměstnancem pověřeným tímto úkolem, nepracují pod přímým vedením učitele praxe.

Učitel praxe hodinu organizačně připraví, určí její program, kontroluje průběh práce, zajistí pracoviště a odborný dozor (Kříž, 2012).

Dovednosti, které jsou procvičovány na odborné praxi jsou takové, které nemají žáci možnost procvičit při praxi učební ve skupině žáků. Při praxi dochází také k upevňování dovedností získaných na učební praxi, získávají komplexnější zkušenosti v provozních podmínkách (Kříž, 2012).

5.1.3 Praxe individuální

Probíhají v době klasického vyučování. Z jedné třídy se individuální praxe účastní dva žáci. Žáci se v jednotlivých ročnících učí dovednosti na různých úrovních. V prvním ročníku se vykonávají spíše práce pomocné, v druhém ročníku získávají zkušenosti od pracovníků, ve třetím ročníku vykonávají práce pomocného technika a ve čtvrtém ročníku vykonávají pomocné práce v rámci funkce ekonoma případně dalších pracovníků na ekonomickém úseku (Veterányho, 1977).

5.1.4 Praxe prázdninová

Praxe prázdninová řazena do druhého ročníku na dobu čtrnácti dnů. Žáci pracují nejčastěji na pracovištích školního statku – pod vedením praktického učitele, který spolupracuje s instruktory praktického vyučování na pracovištích.

Žáci vykonávají práce manuálního charakteru, které jsou potřeba na školním statku zajistit podle sezónního charakteru. Po třetím ročníku je praxe prázdninová zařazena na dobu dvou týdnů.

Učitel praxe podle časového harmonogramu navštěvuje pracoviště a kontroluje práci žáků (Kříž, 2018).

6 Kurikulum praktického vyučování

Mezi základní pedagogické dokumenty můžeme zařadit učební plán, učební osnovy, respektive tematické plány. Dokumenty jsou k nalezení ve školních vzdělávacích programech, kterými se musí každý učitel při vyučování řídit. Praktická a teoretická jednotka má ve školním vzdělávacím programu přesně stanovenou hodinovou dotaci (Vališová, 2011).

7 Motivace

Motivace je jedním ze základních psychických procesů, které člověka nutí k tomu, aby jednal nebo něco konal. V procesu učení je motivace důležitou hodnotou, jelikož ovlivňuje přístup žáka k učení. Předpokladem pro každého pedagoga je tedy snaha motivovat žáky k učení tak, aby se zajímali o probírané učivo a věděli, že se učí sami pro sebe. Je však mnoho faktorů, které působí na motivaci žáka a nejsou pedagogem ovlivnitelné. Těmito faktory jsou například prostředí, kde žák žije, jeho rodina, dřívější učitelé nebo zkušenosti se stejným učivem (Hunterová, 1999)

Motivace je podle Průchy et al. (2008) souhrnem vnějších a vnitřních faktorů, které ovlivňují žákovy reakce, jeho studijní výsledky, vztahy s okolím i samotné prožívání. Pojmem vnitřní motivace rozumíme přirozenou zvědavost žáka a jeho chuť poznat a dozvědět se něco nového. Vnější motivace spočívá ve vykonávání činnosti, kterou by žák neudělal za normálních okolností pro získání odměny nebo vyhnutí se trestu (Škoda a Doulík, 2011).

PRAKTICKÁ ČÁST

8 Charakteristika vybrané školy

Zastupitelstvo kraje Vysočina dne 1. 7. 2004 se usneslo o sloučení čtyř samostatně příspěvkových organizací v jeden právní subjekt a vznikla Česká zemědělská akademie v Humpolci (ČZA).

První zmínka o škole se datuje do 30.let 20.století, kdy zemský výbor v Praze povolil zřídit zimní hospodářskou školu v Humpolci. Tři roky po založení bylo rozhodnuto o změně na školu celoroční. Nástup obou světových válek provoz školy zbrzdil, na chvíli byla v budově školy umístěna německá okupační jednotka. 60.léta 20.století přinesla škole statut střední školy a čtyřleté studium bylo zakončováno maturitní zkouškou. V roce 1985 nese škola název Střední zemědělská škola. Avšak nové tisíciletí přineslo velkou změnu, kdy sloučilo, důsledkem úsporných opatření, čtyři samostatné pracoviště – Střední zemědělskou školu, Střední odborné učiliště v Humpolci, Střední zemědělskou školu v Havlíčkově Brodě a Integrovanou střední školu ve Světlé nad Sázavou. Ve spolupráci s Českou zemědělskou univerzitou byl na škole zahájen bakalářský program – Chov koní.

Název Česká zemědělská akademie střední škola nese od 1. července 2006 (O škole-historie, ČZA, 2018).

VYUČOVANÉ OBORY	
<ul style="list-style-type: none">• Agropodnikání - ekologické a konvenční zemědělství,• Agropodnikání - chov koní a jezdeckví,• Chovatelství - kynologie,• Mechanizace a služby,• Autotronik,• Autoelektrikář,• Mechanik opravář motorových vozidel,	<ul style="list-style-type: none">• Karosář,• Opravář zemědělských strojů,• Jezdec a chovatel koní,• Zemědělec - farmář,• Instalatér,• Tesař,• Zedník.

8.1 Školní vzdělávací program agropodnikání - chov koní a jezdeckví

Kód a název oboru vzdělání: 41-41-M/01 Agropodnikání

Stupeň poskytovaného vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka a forma vzdělání: 4 roky, denní studium

Uplatnění absolventa v praxi bude ve výrobních provozech zemědělské prvovýroby, v samostatné podnikatelské činnosti, v zemědělských službách, ve zpracování a odbytu zemědělské produkce, v podnicích plemenářství, v obchodních a nákupních organizacích, v podnicích zabývajících se šlechtitelstvím, v ekonomických částech podniku a v rozvojových službách venkova.

Chovatelské a jezdecké zaměření naučí absolventa práci jako aktivního jezdce, případně cvičitele, trenéra, rozhodčího, podnikatele v agroturistice, cestovním ruchu a hipoterapii. Své znalosti také může uplatnit ve funkci střední technickohospodářské, jako administrativní a správní pracovník, jak v zemědělských podnicích či státní správě (ŠVP, agropodnikání – chov koní a jezdeckví, 2018).

8.1.1 Praktická výuka chovu koní a jezdeckví

Probíhá formou praxe učební rozvrhové, provozní praxe odborné blokové včetně praxe prázdninové (ve 3.ročníku) a praxe individuální týdenní jsou ve všech ročnících. Praxe individuální je vedena souběžně s výukou teoretickou, ale není započítávána do celkového počtu hodin.

Praktická činnost s mechanizačními prostředky je zajištěna výcvikem v řízení motorových vozidel skupin T a B (případně C) během 2. a 3. ročníku. Vyučování žáků ve skupinách je využito v praktických i laboratorních cvičeních. Doplňkem výuky jsou také odborné exkurze, kurzy a projekty včetně stáží a výměnných pobytů.

Většina výuky probíhá na školním statku, ale škola spolupracuje také s velkými zemědělskými a zpracovatelskými podniky.

8.2 Hodnocení žáků (Školní řád, ČZA, 2015)

Hodnocení praxe je podle klasifikačního řádu a je plnou kompetencí učitele praktického výcviku, který za jeho správnost a objektivnost nese odpovědnost. Žáci získávají známky během školního roku ústním a písemným zkoušením, testy a kontrolními prověrkami.

Žák musí být za klasifikační období hodnocen učitelem alespoň třikrát, u jednohodinových předmětů alespoň dvakrát. Hodnocení žáků je jednotné, s výjimkou žáků trpících vývojovou vadou typu dyslexie, dysortografie, dysgrafie atd., kde k hodnocení slouží pokyny MŠMT.

Pokud učitel chce žáky hodnotit jinak než formou známek, je možné využít bodového hodnocení, procentuálního systému, znamének, avšak za předpokladu, že žáky seznámí dopředu s tímto systémem klasifikace.

Důraz je kladen také na motivační, informativní a výchovnou funkci hodnocení. Důležité je také uplatnit sebehodnocení a sebeuposuzování, hodnocení kolektivní, individuální přístup k žákům a následné pomoci.

8.2.1 Požadavky na klasifikační stupně praktického vyučování podle školního řádu ČZA, 2015

Výborný – kvalita práce ukazuje na správné využívání teoretických znalostí v praxi, řídí se bezpečností a ochranou zdraví při práci na pracovišti, svou pracovní plochu má zorganizovanou, stroje a ostatní pomůcky správně obsluhuje a udržuje. Jeho práce probíhá samostatně a zručně, má kladný vztah k práci.

Chvalitebný – žák je hodnocen chvalitebně v případě, že se pracovní operace, úkony a práce jsou dodrženy ve stanovách ukazatelů práce. Teoretická příprava je žákem ovládána jen s menšími obtížemi a žák ji dokáže aplikovat v praxi. Při práci dodržuje stanovené předpisy i bezpečnost a ochranu zdraví na pracovišti. Organizace pracoviště je bez důležitých chyb stejně tak jako obsluha a udržování strojů a materiálních pomůcek. Žák má k práci kladný vztah, je schopen samostatné práce i v případě, že není tolik zručný.

Dobry – podle stanovených ukazatelů kvality práce, teoretických znalostí jsou shledány učitelem menší nedostatky. Teoretické znalosti umí v praxi mnohdy využít jen tehdy, pokud je vyzván učitelem odborného výcviku nebo instruktora. Na pracovišti se dopouští chyb při nedodržování předpisů, údržbě strojů, materiálních pomůcek, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Dostatečný – teoretické znalosti žák využívá po vyzvání učitelem odborného výcviku nebo instruktora. Ukazatel kvality práce jeví větší závady v nedodržení provedených úkonů a práci. Hrubých chyb se žák dopouští při dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, manipulaci se stroji, materiálními pomůckami, ale i v organizaci svého pracoviště. Práci si žák neumí časově rozvrhnout a neumí pracovat samostatně. Vztah k práci je spíše záporný.

Nedostatečný – učitel u žáka shledá celkovou neznalost, neovládnutí pracovních úkonů a operací. O práci neprojevuje zájem.

8.3 Klasifikace žáka v předmětu praxe

Hodnocení probíhá v druhém ročníku oboru agropodnikání - chov koní a jezdeckví, který je zakončen maturitní zkouškou z odborných předmětů a také praktických dovedností.

V tématickém celku Zacházení se zvířaty se mají žáci seznámit s bezpečností a pravidly, jež jsou dodržovány při zacházení se zvířaty. Dalším cílem je rozlišení způsobů v uvazování zvířat, čištění prostor a nářadí ve stáji.

Tento tématický celek je ve školním vzdělávacím programu dotován 8 vyučujícími hodinami, každý týden jsou praxím v rozvrhu věnovány dvě hodiny. Tématický celek obsahuje témata přístup ke zvířeti, přivazování a odvazování zvířat, vodění, vyhánění, předvádění, čištění zvířat a bezpečnost při práci a hygiena (ŠVP, agropodnikání – chov koní a jezdeckví, 2018).

8.3.1 Stanovení klasifikačních stupňů – téma: čištění zvířat

Ročník: 2.ročník

Téma hodiny: čištění zvířat

Časová dotace: 2 hodin

Získané dovednosti: žák umí přistupovat ke zvířatům v rámci bezpečné práce se zvířetem (využívá k tomu vědomosti získaná na předešlých praktických výukách, kde bylo jako jedno z témat bezpečnost při práci a hygiena společně s tématem přístup ke zvířeti), dokáže samostatně přivést a uvázat zvíře, zvíře dokáže vyčistit, tak, aby bylo připraveno k předvedení.

Vlastní práce: žák si při příchodu na hodinu praktického vyučování zajde pro nutné pomůcky, které bude potřebovat k vykonání zadaného úkolu. Žáci pracují po dvojicích. Z ohrad si každá dvojice žáků dovede jednoho koně do boxového stání a uváže si ho. Dvojice si rozdělí pracovní činnost tak, aby učitel mohl ohodnotit oba žáky. Po vyčištění koní následuje jeho předvedení na jízdárně školního statku, kde proběhne slovní hodnocení zakončené výslednou známkou z tohoto tematického celku.

Hodnocení:

1) Kvalita provedené práce

Prvním kritériem hodnocení je kvalita provedení práce. Hodnotím, zda je kůň vyčištěn na všech místech, která jsou pro jízdu s jezdcem nezbytná. Učitel zkontroluje vyčištění hlavy, společně s hřívou a nozdrami. Dále zkontroluje vyčištění hřbetu až k zádi koně, a jako poslední dojde ke kontrole kopyt koně.

2) Čistota provedené práce

Hodnotí se, jak je žák schopen na pracovním místě udržovat pořádek, uklízet zpět na místo již použité pomůcky, které si k čištění připravil. Po skončení pracovní činnosti, zda došlo k úklidu pracovního místa (podlahy v boxovém stání).

3) Samostatnost žáka

Učitel hodnotí žáka během pracovního procesu, jak je schopný naložit se zadaným úkolem. Jeho chování vůči zvířeti či spolužákům a zda i při zjištění nějakého problému, je schopen situaci sám vyřešit.

4) Organizace pracovního místa a práce s časem

Hodnocení spočívá ve schopnosti žáka zorganizovat si práci na danou časovou jednotku. Učitel má tak možnost hodnotit nejen práci s časem, ale také jak si žák práci rozvrhne a zda umí postupovat od bodu A do bodu B systematicky.

8.3.2 Klasifikační stupně praktického vyučování – čištění zvířat

Stupnice pro klasifikaci žáka praktického výcviku na základě slovního hodnocení je řazena do pětistupňové stupnice:

Výborně (1) – toto hodnocení dostane žák, který během praktického vyučování prokázal schopnost samostatně pracovat a řešit vzniklé situace. Jeho provedení práce prokazuje kvality, kterých měla tato činnost dosahovat. Zvíře se při manipulaci cítilo dobře, bez stresu a jeho vyčištění srsti je provedené podle standartu. Žák dokázal koně předvést učitelů na jízdárně ve dvou chodech a umí koně postavit do zootechnického postoje. Organizace i úklid pracovního místa je bez chyby, žák byl schopný všechny činnosti splnit bez námahy v daný časový limit a práci si tak rozvrhnout. Žák má kladný vztah k práci.

Chvalitebně (2) – žák prokazuje samostatnost, ale někdy využije pomoc od učitele nebo spolužáka. Provedení práce vykazuje jisté nedostatky. Umí se zvířetem manipulovat a nebojí se ho předvádět, může mít problém s předvedením koně v jednom chodu, ale cíl nakonec splní. Zootechnický postoj má naučený a koně do něj umí správně postavit. Časové a organizační rozložení nemá velké nedostatky, vše žák stihne v limitu hodiny a práci je schopný si zorganizovat. Žák má kladný vztah k práci.

Dobry (3) – žák se při manipulaci s konem necítí dobře, není tedy schopen úplné samostatnosti v pracovní činnosti. V pracovním postupu má nedostatky, které nevedou k vyčištění koně podle standartu. Žák zvládá předvedení koně pouze v jednom chodu, zpravidla v kroku. Organizace a úklid pracovního místa shledává nedostatky. Časové rozvržení práce je špatné, žákova práce je splněna na hraně limitu hodiny.

Dostatečný (4) – žák nejeví kladný vztah k práci. Snaží se samostatně pracovat, ale potřebuje často oporu učitele nebo spolužáků. Jeho organizace času a práce má nedostatky a žák svou práci nestihl v limitu hodiny. Předvedení koně mu dělá obtíže, nemá teoretické znalosti o anatomii koně a zootechnickém postoji koně.

Nedostatečný (5) – žák není schopen samostatné práce nebo pracovat nechce. Jeho přístup k práci je záporný. K zvířeti se nechová hezky, nedodrží bezpečnost práce ani základy manipulace se zvířetem. Časový plán žák nedodrží a jeho práce není organizovaná. Předvedení koně není v jeho zájmu nebo nejeví ani snahu se o to pokusit.

8.3.3 Simulované situace žáků a jejich ohodnocení

Žák 1:

Žák přistupoval ke koni na pastvině zezadu bez předešlého oslovení. V boxe se ke koni choval hezky, avšak opět nedodržel bezpečnost a ochranu zdraví při práci a koně obcházel zezadu, místo pod krkem, jak bylo řečeno v minulých hodinách manipulace. Konec předváděl s velkou nechtí k práci pouze v jednom chodu. Nebyl schopen koně postavit do zootechnického postoje.

- Hodnocení: nedostatečný (5)

Žák 2:

Žák ke koni přistupuje již ve výběhu s jistotou a koně společně se spolužákem přivede do boxu k čištění. Organizace práce je bez chyb, jelikož si práci studenti spravedlivě mezi sebe rozdělili a udržují si na pracovním místě pořádek. Časová organizace odpovídá hodinové dotaci tématu. Předvedení koně na jízdárně probíhá podle osnov a žák svůj výstup zakončil postavením koně do zootechnického postoje.

- Hodnocení: výborně (1)

Žák 3:

Žák se vedle koně necítí komfortně, a tak dělá chyby v úvazu a při chůzi s koněm, jde na jeho pravé straně, po nápravě učitelem se dále chyb vyvaruje. Při čištění koně se snaží dodržet systém, který ale ne vždy zvládne přesně dle stanovených pokynů. Žák stihne dodržet čas zadané práce a koně předvede na jízdárně v kroku. Avšak jeho pracovní místo shledává mírné nedostatky v úklidu.

- Hodnocení: dobrý (3)

8.4 Doporučení pro učitele

Učitel praktického vyučování musí při klasifikaci žáka z daného tématu tematického celku kromě hodnocení známkou, sdělit žákovi i hodnocení slovní. Tento krok je velmi důležitý, aby žák věděl do budoucna, jaké činnosti z pracovního postupu je třeba zlepšit pro dosažení lepších výsledků.

Hodnocení je významnou složkou motivace žáka pro jeho další chuť se učit. I špatné hodnocení je žakovou motivací, pokud učitel sdělí žákovi, co bylo špatně a co může napravit.

Učitel praktického vyučování by měl vždy přistupovat k žákovi bez předsudků, které má k jeho osobě získané z předchozích hodin nebo z doslechu od učitelů teoretických předmětů. Žáka je potřeba brát každého jako originál i k němu tak přistupovat.

ZÁVĚR

Závěrečná práce na téma „Analýza a hodnocení osvojených dovedností žáků ve vybraném tématu (tematickém celku) předmětu praxe“ se zabývala možnostmi hodnocení žáků v předmětu praxe na konkrétní střední zemědělské škole z daného tématu. V teoretické části byly přiblíženy metody prověřování, metody hodnocení, ale i klasifikace v předmětu praxe. V krátkém odstavci je zmíněna i nutná motivace žáka ke studiu.

Praktická část závěrečné práce v úvodu přibližuje zmíněnou střední školu a obor, který jsem se rozhodla pro hodnocení předmětu praxe využít - agropodnikání chov koní a jezdeckví. Bylo vybráno jedno téma z určitého tematického celku v rámci vzdělávacím programu školy a stanovena kritéria hodnocení tématu.

Výsledky této práce jsou použitelné v praxi při hodnocení učitelem praktického výcviku.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

MONOTEMATICKE PUBLIKACE

ČADÍLEK, M. Didaktika praktického vyučování I. Brno: Akademické nakladatelství CERM, s.r.o. 2003.

CÍSAŘ, V., ČERVENKA, J., DRAHOVZAL J., a kol., Didaktika zemědělských předmětů. Praha: VŠZ, 1993

ČISTÁ, Lydia a Mojmír NOVOTNÝ. Jak připravit žáky na reálné pracovní prostředí. Návrh metodiky odborného výcviku. Praha: Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, 2015. ISBN 978-80-7481-119-7.

DRAHOVZAL, Jan. Didaktika zemědělských předmětů. V Brně: Vysoká škola zemědělská, 1992. ISBN 80-7157-048-6.

DUŠEK, Bohuslav, 2009. Kapitoly z didaktiky chemie. Vyd. 2., přeprac. Praha:

Vydavatelství VŠCHT. ISBN 978-80-7080-736-1.

HUNTER, M., Účinné vyučování v kostce. Praha: Portál, 1999.

JURČO, M.: Problémy hodnotenia žiakov. In: Psychologické otázky základného vzdelávania. Bratislava, SPN 1971.

KLAPKA, V., Didaktika, Praha: VŠZ, 1983.

KOLÁŘ, Zdeněk a Renata ŠIKULOVÁ. Hodnocení žáků. 2., dopl. vyd. Praha: Grada. Pedagogika (Grada), 2009. ISBN 978-80-247-2834-6.

KOSOVÁ, B. Hodnotenie jako prostriedok humanizácie školy. Banská Bystrica:Metodické centrum pro školy, 1998.

KOTEK, J. Rozbor prověřování hodnocení a klasifikace praktických dovedností při výuce předmětu odborný výcvik. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, Institut vzdělávání a poradenství, 2014. Bakalářská práce

KRATOCHVÍLOVÁ, J. Systém hodnocení a sebehodnocení žáků: zkušenosti z České republiky i Evropských škol. 1.vyd. Brno:MSD, 2011. ISBN 978-80-7392-169-9.

KŘÍŽ, E. Didaktika praktického vyučování pro zemědělství, lesnictví a příbuzné obory: textová studijní opora, součást modulu řízeného samostudia pro učitelství odborných předmětů a učitelství praktického vyučování. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, Katedra pedagogiky, 2012. ISBN 80-213-1322-6.

KŘÍŽ, E. Základní principy didaktiky praktického vyučování: pro zemědělství, lesnictví a příbuzné obory. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, Institut vzdělávání a poradenství, 2018. ISBN 978-80-213-2846-4.

PRŮCHA, Jan, Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ, 2008. Pedagogický slovník. 4., aktualiz. vyd. [i.e. Vyd. 5.]. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-416-8.

SLAVÍK, J. Hodnocení v současné škole: východiska a nové metody pro praxi. Praha: Portál, 1999. ISBN 80-7178-262-9.

STEJSKALOVÁ, Pavla, 2013. Didaktika praktického vyučování obchodu a služeb: určeno pro studenty oboru Učitelství praktického vyučování. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-6456-0.

ŠKODA, Jiří a Pavel DOULÍK, 2011. Psychodidaktika: metody efektivního a smysluplného učení a vyučování. Praha: Grada. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-3341-8.

VALÍŠOVÁ, A., Pedagogika pro učitele. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1734-0.

VALÍŠOVÁ, A., KASÍKOVÁ H. a kol., Pedagogika pro učitele. 2., rozš. a aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2011. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-3357-9.

VETERÁNY, L., Metodika vyučovaniapredmetupraxe na strednýchpolnohospodárskych školách. Nitra: SPU, 1997. ISBN 80-7040689-5

VOTAVA, J., Teoretické základy didaktiky: (ianuascholaereserata). V Praze: Česká zemědělská univerzita, institut vzdělávání a poradenství, 2011. ISBN 978-80-213-2859-4.

VOTAVA, J. -- ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE. INSTITUT VZDĚLÁVÁNÍ A PORADENSTVÍ. Teoretické základy didaktiky: pro střední odborné vzdělávání. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Institut vzdělávání a poradenství, 2018. ISBN 978-80-213-2859-4.

ELEKTRONICKÉ ZDROJE

Historie. Česká zemědělská akademie v Humpolci, střední škola [online]. [cit. 2021-03-07]. Dostupné z: <https://www.cza-hu.cz/historie/>

Školní řád České zemědělské akademie v Humpolci, střední škola. 2015. Dostupné také z: <https://www.czahu.cz/userfiles/file/verejnost/dokumenty/VI%2002%20%20ŠKOLNÍ%20ŘÁD%20-%20od%209.10.2015%20se%20změnou%20ICT.pdf>

Školní vzdělávací program (ŠVP). Agropodnikání – chov koní a jezdeckví. České zemědělské akademie v Humpolci, střední škola. 2018. Dostupné také z: <https://www.czahu.cz/userfiles/file/verejnost/dokumenty/41-41-M01%20-%20Agropodnikán%C3%AD%20-%20koně.pdf>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: ŠVP agropodnikání - chov koní a jezdeckví – část RVP předmětu praxe použitého k praktické části práce

Název ŠVP: Agropodnikání – chov koní a jezdeckví Platnost od 1.9.2018		
- připojí stroj do třibodového závěsu - zapojí kloubový hrudal, vzduchovou hadici, hydrauliku i elektrické propojení	- zapojování přívěsů a nástrojů - připojení náhonu, vzduchové soustavy, hydraulických systémů i elektrické soustavy	
2. ročník: - dodržuje bezpečnost při zacházení se zvířaty - rozlišuje jednotlivé způsoby v uzavírání zvířat - má jednotlivé čistící prostředky a nářadí k čištění zvířat	1. Zacházení se zvířaty - přístup ke zvířeti - přivazování a odvazování zvířat - vodění, vyházení, předvádění - čištění zvířat - bezpečnost při práci a hygiena	8
- rozlišuje jednotlivé způsoby krmení a napájení zvířat podle druhu zvířete - vyvolá způsoby odstranění a ukládání chlebkové mrvy - dodržuje bezpečnost při obsluze stájové mechanizace	2. Obsluha stájové mechanizace - práce při obsluze strojů a zařízení na odčíslení vykalů - ukládání chlebkové mrvy a úprava kmojitě - mechanizace pro krmení a napájení zvířat - dezinfekce, derazivace, deratizace a asanace výběhů a pastvin	8
- má činnost a práci s elektrickými spotřebiči pro úpravu krmiv - dodržuje bezpečnost práce při jejich obsluze - rozlišuje jednotlivé úpravy a přípravy krmiv podle kategorií zvířat	3. Úprava krmiv - práce s elektrickými spotřebiči, tj. spouštění a vypínání - bezpečnost práce - úprava a příprava krmiv (čištění, krouhání, třetování)	8
- charakterizuje způsoby dojení - má přípravu a techniky při dojení - rozumí principu dojícího zařízení - dokáže popsat jednotlivé části dojícího zařízení a zkontrolovat je - se orientuje v systému dojitren a rozumí činnosti uchování mléka - provede udrážbu a čištění při dojení - dodržuje bezpečnost práce	4. Dojení - způsoby dojení - příprava a techniky dojení a dodojování - spouštění dojícího zařízení - kontrola činnosti dojícího zařízení - dojírny a uchování mléka - čištění, udrážba a dezinfekce při dojení - bezpečnost práce	12
- prohloubí si dovednosti získané v prvním ročníku - umí stroje připravit a přepravit polohy do pracovní - má hlavní seřizovací body jednotlivých zemědělských strojů	5. Připojování strojů a nářadí za traktor - ovládnutí třibodového závěsu - připojování různých typů a nářadí a strojů	6
- připojí stroj za tažný prostředek a nastaví jeho pracovní činnost na požadované hodnoty - zhodnotí jejich činnost a případně opět stroj seřídí na požadovanou	6. Příprava mech. prostředků na zpracování a předseťovou přípravu půdy - regulace seřizovacích prvků (pluhy, plečky, kultivátory, brány...)	6